

Ola Bergheim
Nedre Skogen 9
3630 Rødberg

31.3.17

Norges vassdrags- og energidirektoratet
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Att.: Henriette Birkelund

Sendt; nve@nve.no

Høringssvar - forslag til endring i forskrift om energitredninger

Undertegnede uttaler seg som elektroingeniør og privatperson. Men jeg har og har hatt verv som medlem i kraftsystemutvalg i forskjellige utredningsområder med sjefsstillinger i selskap både med og uten eget regionalnett. Ethvert eventuelt sammentreff med betraktninger nedenfor i så henseende er helt tilfeldig.

NVE uttaler at *«NVE ser også at det er et behov for å tilpasse dagens virkemidler i takt med at kunnskapsbehovet til både myndigheter og aktører endrer seg.»*

For egen del kan det tilføyes at utviklingen går mot at alle tenker mest på seg selv og egen bunnlinje, og det er om å gjøre å komme godt ut av NVEs DEA-modell. Som konsesjonsgiver og premissgiver har også NVE større krav til det arbeidet som gjøres som en del av denne oppgave. Det er positivt at NVE inviterer til å gjøre dette bedre.

Jeg benytter de etter hvert gammeldagse betegnelser D-nett og R-nett for å tydeliggjøre hva som menes.

I NVEs innledning pekes det også på at *«ble stilt spørsmål til om dagens nettstruktur sikrer at de samfunnsmessige rasjonelle tiltakene realiseres.»* Temaet var nok myntet på distribusjonsnettet. Jeg vil henlede oppmerksomheten på andre nettdeler, og som etterlater et inntrykk av et annet og mer pragmatisk forhold til konsesjonsprosesser:

Fra gitte og ennå ikke gitte konsesjoner til og i tilknytning til produksjonsanlegg med størrelse over småkraft etterlates et inntrykk av en forkjørsvei og med enklere prosess enn rene nettkonsesjoner.

Ett sted oppstod det problem av teknisk art, og med skade for sluttbrukere. Det er derfor ikke uvesentlig verken for sluttbrukere eller områdekonsesjonær hvem som innehar en konsesjon, for den del om konsesjon i det hele tatt finnes. Minst ett slikt tilfelle er behandlet i El-klagenemnda.

I et annet tilfelle, som også er tatt opp med NVE i møte 16.3.16, har 2 områdekonsesjonærer påberopt manglende samordning mellom ny produksjonsenhet og samordning med distribusjonsnett, spesielt med tanke på reserve-/beredskapsuttak. Nærmere konkrete opplysninger om dette avsnitt kan gis.

Energilovens bærende prinsipp er samfunnsøkonomi, men det er ikke god samfunnsøkonomi å utrede, beregne og dokumentere utover det hensiktsmessige. I distribusjonsnett er det så vidt mange hendelser og ytre forhold, for eksempel reguleringsplaner, kommuneplaner og tredjemanns påvirkning at omfattende økonomiberegninger synes overdrevet. Jeg slutter meg til KS-Bedrifts høringsuttalelse.

Det kan eventuelt etableres en klageordning til NVE som kan benyttes om noen aktører mener det er berettiget at NVE ber om nærmere utgreiing.

NVE peker på at det er behov for *«legge til rette for at innhold og utredningsprosess er i tråd dagens og fremtidens informasjons- og koordineringsbehov.»* Energi Norge fokuserer på et forum for bedre koordinering mellom områdekonsesjonærer. Et slikt fora kunne være kraftsystemutvalgene.

Imidlertid kan det være vel så aktuelt å sikre gode prosesser der D-nett og R-nett har den samme eieren. Det er mindre åpent hva som befinner seg inne i større netteieres nett enn hva slags nett mindre nettskap har hos hverandre, og trenden er større nettselskap. NVE må derfor behandle nettopp denne problemstillingen omhyggelig.

Latent ligger det dessuten en interesse i å overføre investeringer og kostnader over til R-nett i stedet for D-nettet. Dette er selvsagt uheldig både ved at andre netteiere risikerer å betale mer enn nødvendig, samtidig som DEA-modellens konkurranseforhold forskyves.

Det synes påfallende at denne nøytralitetsbetraktningen er så lett behandlet når det er foretatt endringer i energiloven om selskapsmessig og funksjonelt skille, og NVE i disse dager utarbeider forskrifter i den forbindelse.

Pr i dag er KSU-rapporten det eneste kjente stedet for informasjon om andres nettanlegg. Det kan vurderes om allerede innrapporterte nettanlegg og NIS-komponenter gjøres tilgjengelig innenfor KSU-områder for utvalgt personell, om en skal sikre kjennskap til hverandres nettanlegg. Inntil det er sikret tilgang for kvalifisert personell til nettkomponenter bør rapporteringen i grunnlagsdata bestå. I det minste må deltakerne i kraftsystemutvalgene ha slik tilgang, om de skal kunne ha kvalifiserte meninger og relevante synspunkter. Også belastningsdata må inngå.

Det kunne vært naturlig at alle søknader om anleggskonsesjoner sendes de regionale kraftsystemutvalgene som særskilt høringspart. Slik kan det unngås at konsesjonssøknader går under radaren, selv om hjemmesiden til NVE er meget bedre enn tidligere.

Energi Norge peker på dette, «Det er fornuftig med en god koordinering både mellom områdekonsesjonærer og mellom nettnivå slik at en sikrer at gode tiltaksalternativ løftes frem og vurderes.» NVE påpeker på s 5 særlig dette med områdekonsesjonærer.

Skal Energilovens intensjon om samfunnsøkonomi tre inn, må dette imidlertid gjelde alle konsesjoner og konsesjonærer, og spesielt i skjæringspunktet internt i R-nettet og mellom konsesjoner i produksjonsanlegg og andre nett. Det oppleves ikke tilstrekkelig koordinering og likebehandling i dag.

Hverken uttrykkene «grenseoverskridende» eller «på tvers av konsesjonsområdet» i Energi Norges høringsuttalelse er dekkende nok uttrykk. «På tvers av konsesjoner og anlegg» kunne muligens være mer dekkende. Dette må vurderes som uttrykk i blant annet § 12.

Det ville i det hele tatt være naturlig å drøfte inngående oppgaver og mandat til kraftsystemutvalgene slik at gode og ensartede prosesser sikres, samt at relevante synspunkter fremkommer.

Nærmere utdypning av temaet kan gis om det er ønskelig.

Pålegg om å delta i utredning om nettmessige konsekvenser må absolutt gjelde anleggskonsesjonærer.

Det bør utvises varsomhet med å vise tilgjengelig nettkapasitet i en åpen rapport. Slik informasjon kan misbrukes. De som har et aktverdig formål vil likevel lett kunne få det på forespørsel.

Det savnes mer omtale av beredskapsmessige formål, og kravene om medvirkning til eksempelvis øydrift, kravene finnes allerede i FIKS. Dette må være god beredskap og god samfunnsøkonomi. Med større skille mellom netteiere og produsenter vil fokus på egne anlegg og bekvemmelighet lett overskygge samfunnsansvar, samfunnsøkonomi og beredskapsformål. Det er vel ikke forskjell på beredskapshensyn om det er lokal- regional- eller sentralnett?

Skulle noe være uklart, vennligst ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Ola Bergheim